

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. PhDr. Štěpána Výborného, Ph.D., a Mgr. Ing. Jana Kratochvíla, Ph.D., v právní věci žalobce: **T.E.P. HOLZ, s.r.o.**, IČO 277 15 213, se sídlem Školní 574, Ratíškovice, zastoupen JUDr. Pavlem Beránkem, advokátem se sídlem Karoliny Světlé 301/8, Praha - Staré Město, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 12. 2014, č. j. 1038/520/14, 74573/ENV/14,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 23. 12. 2014, č. j. 1038/520/14, 74573/ENV/14, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Pavla Beránka.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

Žalobce se včas podanou žalobou domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Plzeň (dále jen „ČIŽP“), ze dne 19. 9. 2014, č. j. ČIŽP/43/OOL/SR01/1307789.034/14/ZSB. Tímto rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta ve výši 800 000 Kč za spáchání správního deliktu dle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČIŽP“).

Z obsahu správního spisu zjistil soud následující skutečnosti.

ČIŽP provedla dne 15. 5. 2013 kontrolu na dodržování platných zákonných předpisů pro ochranu lesa v souvislosti s provedenou těžební činností v Chráněné krajinné oblasti Český les. V rámci této kontroly bylo zjištěno (viz protokol o kontrolním zjištění), že v kontrolovaných porostních skupinách byly provedeny těžby převážně harvestorovou technologií, přičemž přibližováním vytěženého dříví došlo k poškození lesní půdy vyježděním hlubokých kolejí a zároveň k poškození kořenových náběhů stojících stromů. Tím došlo k omezení plnění veřejně prospěšných funkcí lesa. ČIŽP uzavřela, že s odpovědnou osobou bude zahájeno správní řízení o uložení pokuty, přičemž za odpovědnou osobu považovala žalobce, neboť on uzavřel s vlastníkem lesa (Lesy České republiky, s.p.) smlouvu o lesnické činnosti.

Oznámením ze dne 31. 5. 2013 ČIŽP zahájila správní řízení se žalobcem ve věci uložení pokuty podle 4 písm. c) zákona o ČIŽP za ohrožení životního prostředí v lesích na lesním pozemku p.č. 379/1 v k.ú. Závist u Rybníku, por.sk. 137 A7; p.č. 583/120 v k.ú. Švarcava, por.sk. 1S7 A6; p.č. 583/55 v k.ú. Švarcava, por.sk. 186 D11; p.č. 160/1 v k.ú. Pivoň, por.sk. 159 CIO; p.č. 182/2 v k.ú. Vranov u Mnichova, por.sk. 159 A6; p.č. 2153/1 v k.ú. Klenčí pod Čerchovem, por.sk. 236 A3 a 236 A4 (dále jen „porostní skupiny“), kterého se měl žalobce dopustit tím, že v období od září 2012 do dubna 2013 na území CHKO Český les zvolil nevhodnou technologii pro přibližování dříví po provedených těžbách na lesním majetku České republiky, s právem hospodaření pro Lesy České republiky, s.p., čímž byla nadměrně poškozena lesní půda vyjetými kolejemi o hloubce 15 - 80 cm, místy až 100 cm, v délce cca 1630 m, a zároveň došlo k poškození kořenových náběhů stojících stromů podél přibližovacích linek.

Oznámením ze dne 27. 1. 2014 ČIŽP vydala oznámení o změně právní kvalifikace, ve kterém nově kvalifikovala skutek jako správní delikt, jenž spočíval v tom, že si žalobce v porostních skupinách v období od září 2012 do dubna 2013 nepočínal tak, aby při přibližování dříví nedocházelo k nepřiměřenému poškozování pozemků určených k plnění funkcí lesa, neboť měl na základě obchodního smluvního vztahu umožnit přibližování vytěženého dříví v porostních skupinách, při němž mělo dojít k nadměrnému poškození lesní půdy vyjetými kolejemi o hloubce 15-80 cm, místy až 100 cm, v délce cca 1630 metrů. Zároveň došlo k poškození kořenových náběhů stojících stromů, přičemž žalobce nečinil dostatečně pro pozastavení prací nebo nečinil dostatečně pro to, aby dříví bylo přibližováno jinou technologií, ačkoli věděl, že přibližování dříví bylo prováděno harvestorovou technologií a že půdní kryt zjevně neunesl tíhu techniky a přibližování dříví. Tím mělo dojít k porušení povinnosti vyplývající z ustanovení § 11 odst. 1 zákona 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „lesní zákon“).

Rozhodnutím ze dne 17. 3. 2014, č. j. ČIŽP/43/OOL/SR01/1307789.025/14/ZSB (dále jen „první rozhodnutí ČIŽP“), ČIŽP shledala žalobce vinným ze spáchání správního deliktu dle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP a byla mu uložena pokuta ve výši 800 000 Kč. Dle ČIŽP žalobce svým jednáním ohrozil životní prostředí v lesích tím, že vlastním zaviněním vytvořil podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, neboť lesní dopravou byla narušena odolnost a stabilita lesních porostů, a bylo znemožněno plnění všech funkcí lesa, jako je funkce edafická, hydrická a rekreační.

Proti tomu rozhodnutí brojil žalobce odvoláním ze dne 1. 4. 2014.

Rozhodnutím ze dne 16. 6. 2014, č. j. 377/520/14, 29191/ENV/14 (dále jen „první rozhodnutí žalovaného“), žalovaný první rozhodnutí ČIŽP zrušil a věc vrátil ČIŽP k dalšímu projednání. V odůvodnění uvedl, že z podkladů řízení nelze zjistit věcný, a proto přezkoumatelný důvod pro zahájení a vedení správního řízení, když „následek“ označený jako „nepřiměřené poškození konkrétního úseku přibližovací sítě“ není možné odlišit od v rámci potěžebních úprav srovnatelného opotřebení přibližovací sítě, který je běžným doprovodným jevem přibližování dříví a v rámci povýrobních úprav je sanován bez dalších důsledků pro životní prostředí. ČIŽP se také nepodařilo prokázat, zda stav přibližovací sítě reálně ohrožoval životní prostředí. Žalovaný též konstatoval, že veškeré, toliko teoreticky předpokládané důsledky jednání žalobce bez logické provázanosti ke konkrétnímu předmětu řízení, postrádají-li jakoukoli důkazní hodnotu, zůstávají pouze na úrovni všeobecných teoretických úvah neprokazujících existenci reálného poškození nebo ohrožení životního prostředí v lesích v daném čase a místě s tím, že ČIŽP neměla pro vyřčené závěry dostatek zákonných argumentů. Žalovaný také shledal porušení § 3 a § 50 správního řádu. Žalovaný rovněž ČIŽP vytkl, že ve spise je doložen pouze stav opotřebení přibližovací sítě k datu kontroly. K tomu žalovaný doplnil, že v novém řízení bude muset ČIŽP prokázat reálné ohrožení životního prostředí v určených porostních skupinách tím, že doplní spis o podklady, které spolehlivě prokáží faktický stav lokality po ukončení lesnických prací k 30. 6. 2013.

ČIŽP následně pokračovala v řízení, přičemž sdělila žalobci, že je v určené lhůtě oprávněn navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Této možnosti žalobce využil a k věci se vyjádřil dne 1. 8. 2014, kdy také předložil znalecký posudek týkající se posouzení poškození přírodního prostředí v porostních skupinách v souvislosti s provedenou těžbou. Následně ČIŽP (aniž by správní spis jakkoli doplnila o další důkazy) seznámila žalobce se shromážděnými podklady a umožnila mu, aby se k nim vyjádřil.

Shora označeným rozhodnutím ze dne 19. 9. 2014 ČIŽP znovu shledala žalobce vinným ze spáchání předmětného správního deliktu. V odůvodnění uvedla, že v daném případě došlo k netolerovatelnému poškození lesní půdy, kterou nebylo možno ani potěžební úpravou uvést do stavu před poškozením. Vyzdvihla též, že ačkoli žalobce přímo dotčené lesnické činnosti nevykonával, nýbrž si je objednal u dalších subdodavatelů, tak bylo jeho úkolem na těžební činnost dozírat a případně ji korigovat, jako by ji fakticky prováděl sám. I když tedy většinu prací delegoval na subdodavatele, je odpovědný za dodržení obecné povinnosti vyplývající z § 11 odst. 1 lesního zákona. Totožně jako v prvním rozhodnutí ČIŽP vyřkla, že žalobce při provádění lesnických činností nepostupoval správně a nevyužil veškerých prostředků, aby co nejvíce eliminoval případné poškození lesní půdy. Odmítla, že by za stav přibližovacích linek a lesních porostů odpovídal vlastník lesa (tj. Lesy České republiky). Konstatovala, že žalobce ve svém vyjádření ze dne 1. 8. 2014 neuvedl žádné nové skutečnosti. K předloženému znaleckému posudku uvedla, že znalec vycházel ze zúženého pohledu na les a neposuzoval dotčení předmětných pozemků komplexně, takže nezohledňoval řadu důležitých skutečností majících vliv na zodpovězení otázky, zda bylo poškozeno či ohroženo životní prostředí. Navíc tento znalecký posudek byl vypracován pro zhodnocení úrovně následné asanace, kterou však ČIŽP v daném řízení vůbec neřešila. Závěrem pak ČIŽP dodala, že výše uložené pokuty má žalobce motivovat k tomu, aby se do budoucna vyvaroval uvedeného porušení zákona.

Proti druhému rozhodnutí ČIŽP brojil žalobce opět odvoláním. V něm především zdůraznil, že toto rozhodnutí bylo z velké části pouhou kopií prvního rozhodnutí ČIŽP. Dále namítl procesní pochybení ČIŽP, neboť ta nerespektovala závazný právní názor odvolacího správního orgánu, provedla dokazování bez nařízeného ústního jednání a neúplně a neurčitě popsala dotčený skutek. Rovněž tak opakovaně věnoval pozornost závěrům ohledně ohrožení nebo poškození lesa (resp. životního prostředí), jeho odpovědnosti za předmětný správní delikt a výši uložené pokuty.

Žalovaný odvolání žalobce zamítl nyní napadeným rozhodnutím a rozhodnutí ČIŽP potvrdil. Žalovaný po rekapitulaci předchozího řízení a rozhodnutí ČIŽP uvedl, že škodlivost jednání žalobce je dána tím, že došlo k ohrožení životního prostředí v lesích, protože žalobce realizoval přibližovací práce bez ohledu na aktuální stanovištní a klimatické podmínky předmětné lokality a tím způsobil nadměrné poškození lesní půdy. Skutková podstata sankcionovaného deliktu tak byla naplněna, přičemž konstatované ohrožení životního prostředí je řádně odůvodněné a vychází z odborných znalostí ČIŽP. Zároveň žalovaný uvedl, že ČIŽP v souladu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu zjistila všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobce. K výši uložené pokuty žalovaný dodal, že úvaha ČIŽP je srozumitelná a nevykazuje nedostatky, přičemž i žalovaný nepovažoval uloženou pokutu za nepřiměřenou.

II. Obsah žaloby

Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a vydané v rozporu s právními předpisy. Dále tvrdí, že řízení, které jeho vydání předcházelo, trpí významnými vadami.

K procesním pochybením správních orgánů žalobce předně uvádí, že žalovaný zcela pominul a žádným způsobem nezohlednil skutečnost, že druhé rozhodnutí ČIŽP bylo vydáno v návaznosti na první rozhodnutí žalovaného. ČIŽP se přitom závěry vyslovenými v tomto zrušovacím rozhodnutí neřídila a nerespektovala je. A ačkoli toto pochybení žalobce namítal i ve svém druhém odvolání, žalovaný se k němu vůbec nevyjádřil. Takto žalobce především namítá, že ČIŽP nedoplnila správní spis o žádné nové relevantní podklady, tím spíše pak o žalovaným požadované podklady, které by mohly spolehlivě prokázat faktický stav porostních skupin po ukončení lesnických činností ke dni 30. 6. 2013, ačkoli po vydání prvního rozhodnutí zcela legitimně očekával, že ČIŽP bude muset doplnit spis o žalovaným požadované podklady. A žalovaný, aniž by jakkoliv odůvodnil, proč již na svých předchozích právních názorech netrvá, se spokojil s pouhým teoretickým doplněním prvního rozhodnutí ČIŽP. Tímto postupem došlo k vydání překvapivého rozhodnutí, kterým se žalovaný (jakožto odvolací orgán) zásadně odklonil od předchozích právních názorů, aniž by žalobci umožnil se k nim vyjádřit a navrhnout případné důkazy.

Žalobce dále namítá, že v celém řízení nebylo nařízeno ústní jednání, při němž by bylo možné provést důkazy, přičemž žalobce nebyl o záměru provést většinu důkazů mimo ústní jednání vyrozuměn. V rámci dotčeného správního řízení tak nebyla řádně provedena většina důkazů. Žalovaným však tato skutečnost a vada správního řízení nebyla jakkoliv zohledněna, a to i přes argumentaci žalobce.

Žalobce napadá rozhodnutí žalovaného také pro jeho nezákonnost, resp. vadu řízení spočívající v tom, že skutek, jímž měla být naplněna skutková podstata správního deliktu, není dostatečně popsán v samotném výroku rozhodnutí ČIŽP, ani v jeho odůvodnění. Dle

žalobce nebyl zcela naplněn požadavek nezaměnitelnosti posuzovaného skutku se skutkem jiným.

Žalobce dále odmítá skutkové závěry obecných soudů, kdy tvrdí, že v porostních skupinách nedošlo při lesnických činnostech k žádnému ohrožování lesa a nedošlo ani k nadměrnému (nepřiměřenému) poškození lesní půdy vyjetými hlubokými koleji. Správní orgány své závěry nedostatečně odůvodnily, neboť nevěnovaly pozornost termínu *nepřiměřenost poškození*, resp. nestanovily meze, v jakých lze poškození porostních skupin v daném konkrétním místě ještě považovat za přiměřené a kdy již za nadměrné (nepřiměřené). Nadto smluvní partneři (subdodavatelé) žalobce splnili povinnosti uvedené v § 13, 21, 33 a 34 lesního zákona. A po provedených lesnických činnostech proběhla následná asanace půdního povrchu v porostních skupinách, kterou byly zcela odstraněny následky vyvolané těžbou a přibližováním dříví. Tím bylo zabráněno vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, kterými by mohlo případně dojít k poškození či ohrožení životního prostředí v lesích, což vyplývá také z žalobcem předloženého znaleckého posudku. Správní orgány nepřihlédly rovněž k tomu, že podmínky lesnických činností byly předem pevně stanoveny samotným vlastníkem. Dle žalobce tak nebyly naplněny znaky skutkové podstaty předmětného správního deliktu, přičemž žalovaný jeho námitky stran těchto pochybení v rámci odvolacího řízení pominul a nedostatečně se s nimi vypořádal.

Žalobce namítá, že se žalovaný také dostatečně nevypořádal s námitkami ohledně odpovědnosti jednotlivých subjektů. Žalobce soudí, že nemůže být v daném případě za vznik tvrzeného protiprávního stavu spočívajícího v údajném poškození porostních skupin odpovědný, protože odpovědnost za porušení příslušných povinností může nést pouze samotný zadavatel lesnických činností, nebo ten, kdo dané lesnické činnosti sám vykonával.

Žalobce závěrem namítá nezákonnost a nepřiměřenost výše uložené pokuty. Dle žalobce uložená pokuta neodpovídá okolnostem daného případu a je v hrubém nepoměru k závažnosti následku a významu předmětu řízení. Navíc i v této oblasti je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, neboť se nikterak nevypořádává s jeho odvolací argumentací (a ani ČIŽP řádně výši uložené pokuty neodůvodnila).

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že v dané věci existuje pouze jediné pravomocné rozhodnutí o potrestání správního deliktu a toto rozhodnutí ČIŽP je ve všech svých částech zákonné, správné a respektuje jak principy trestání správních deliktů právnických osob, tak i žalobcovy ústavní garance spravedlivého projednání předmětného správního deliktu.

Naplnění skutkové podstaty předmětného správního deliktu bylo prokázáno, a to v adekvátní příčinné souvislosti s jednáním žalobce. V řízení zjištěné ohrožení životního prostředí v lesích vytvořením podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů vzniklo v příčinné souvislosti s jednáním žalobce, který, ačkoliv se prezentuje jako odborná firma, upřednostnil při realizaci jemu zadaných těžebních prací dodržení časového harmonogramu před eliminací škodlivého působení prováděných těžebních prací za nevhodných klimatických podmínek. Ohrožení životního prostředí v lesích je přitom v řízení doloženo ze strany ČIŽP dostatečně a odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí obsahuje právně relevantní údaje o potenciálu reakcí předmětné lokality i jejich předvídatelných důsledků, které ve svém souhrnu odůvodňují existenci ohrožení životního prostředí v lesích.

Žalovaný dále konstatuje, že s úmyslem zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, trval na projednání správního deliktu před ČIŽP v rozsahu, který umožní objektivně rozhodnout o existenci správního deliktu i o vině žalobce. Teprve takové rozhodnutí inspekce bylo žalovaným potvrzeno jako správné a zákonné nyní napadeným rozhodnutím. Dále uvádí, že pokud je v rámci odvolacího řízení rozhodnutí zrušeno, znamená to, že řízení pokračuje a je projednáváno na úrovni orgánu prvního stupně. Jeho cílem je vydání meritorního správního rozhodnutí, proti kterému lze znovu brojit odvoláním. Žalobcem namítaná překvapivost rozhodnutí ČIŽP resp. žalovaného není na místě, tím spíš, že důvody rozhodnutí ČIŽP i rozhodnutí žalovaného jsou zcela konkrétní, přezkoumatelné a zákonné.

Žalovaný uvádí, že výše pokuty byla stanovena v souladu se zákonem, když úvaha o výši pokuty vychází z charakteru, závažnosti i následků správního deliktu daných škodlivým účinkem jednání žalobce, a to v kontextu významu právem chráněného zájmu na ochraně životního prostředí v lesích.

Žalovaný závěrem shrnuje, že žalobní důvody nemohou převážet nad podstatou věci, tedy nad tím, že žalobce svým jednáním podstatným a rozhodným způsobem přispěl ke vzniku zjištěného škodlivého účinku na předmětném lesním ekosystému, který svou existencí ohrozil životní prostředí v lesích.

Žalovaný navrhuje žalobu zamítnout.

IV. Replika žalobce

V replice k vyjádření žalovaného žalobce konstatuje, že se žalovaný nijak nevyjádřil k jednotlivým žalobním bodům, pročež jeho vyjádření považuje za irelevantní pro dané soudní řízení. Žalobce je přesvědčen, že jeho námitky dostatečně vyvrátily závěry žalovaného a ČIŽP vyslovené v napadených rozhodnutích. Žalobce opakuje, že žalovaný nikterak nevzal v potaz, že se ČIŽP při novém projednání věci neřídila právními názory vyslovenými v prvním rozhodnutí žalovaného, čímž bylo narušeno legitimní očekávání žalobce. Žalobce opět odmítá, že svým jednáním porušil jakékoli zákonné povinnosti či že by jeho postup postrádal profesionální a odborný přístup.

Žalobce dále zpochybňuje tvrzení žalovaného a ČIŽP, že deliktní odpovědnost vlastníka lesa je řešena v rámci jiných správních řízení, neboť ke svému dotazu zjistil, že s vlastníkem lesa žádné správní řízení vedeno není. Proto správní orgány nemohly jeho námitky stran odpovědnosti jiných subjektů odbýt tvrzením, že tyto skutky jsou předmětem jiných správních řízení, neboť uvedené se zjevně nezakládalo na pravdě. Žalobce opakuje, že závěry správních orgánů týkající se odpovědnosti žalobce za daný správní delikt jsou nedostatečně odůvodněné a neudržitelné.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z povahy věci se soud nejprve zabýval námitkou žalobce, že napadené rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže není zřejmé, které skutečnosti vzal správní orgán za podklad svého rozhodnutí, proč považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl či jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (viz již rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/92-23). Proto také rozhodnutí, jehož odůvodnění nevypovídá všechny námitky účastníka řízení nebo obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí.

Za situace, kdy by rozhodnutí správního orgánu nereflektovalo námitky účastníků řízení a zásadní argumentaci, o níž se opírá, by tedy soud musel přistoupit k jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost. A uvedené nastalo právě v nyní projednávané věci.

Soud musí předně přisvědčit žalobci, že postup žalovaného se v nyní posuzované věci vyznačuje názorovou nekonzistencí, neboť jeho první a druhé rozhodnutí vedle sebe z hlediska vyřčených skutkových a právních závěrů jen stěží ob stojí, obzvláště s ohledem na skutečnost, že mezi jejich vydáním nebyl správní spis ze strany správních orgánů doplněn o žádná nová relevantní skutková zjištění.

Z obsahu dotčených rozhodnutí žalovaného vyplývá, že v prvním rozhodnutí žalovaný přisvědčil námitce žalobce, že jeho zavinění ve formě jednání a konkrétní následek nebyly jednoznačně prokázány, aby v druhém rozhodnutí konstatoval, že způsob, který žalobce zvolil pro realizaci zadaných lesnických prací, přispěl ke škodlivému následku, přestože tomuto následku mohl při řádné péči o kvalitu prováděného díla účinně zabránit, a že ohrožení životního prostředí je v dané věci v adekvátní příčinné souvislosti se způsobem realizace těžebních prací. Dále žalovaný v prvním rozhodnutí přisvědčil námitce, že ČIŽP vyhodnotila škodlivý stav pouze na základě šetření provedeného dne 15. 5. 2013, aniž by vzala v potaz obvyklé poškození půdního povrchu při přibližování vytěženého dříví a skutečnost, že potěžební úpravy měly být ukončeny až k 30. 6. 2013, aby v druhém rozhodnutí uvedl, že následná sanační opatření nemají vliv na naplnění správního deliktu dle § 4 zákona o ČIŽP. V této souvislosti také žalovaný v prvním rozhodnutí vytkl ČIŽP, že nikterak nezjistila, zda byl závadný stav v rámci potěžebních úprav bez následků zahlazen, aby v druhém rozhodnutí stručně konstatoval, že následná sanace přibližovací lesní sítě není pro zjištění ohrožení životního prostředí v lesích rozhodná. Dále v prvním rozhodnutí žalovaný opakovaně zdůraznil, že ČIŽP neprokázala vlastní rozsah škodlivého jednání žalobce, kterým by způsobil poškození (ohrožení) životního prostředí v lesích vytvořením podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických vlivů, aby v druhém rozhodnutí stroze konstatoval, že z podkladů řízení je nepochybné, že způsob, který žalobce zvolil pro realizaci zadaných lesnických prací, zásadním způsobem přispěl ke vzniku škodlivého následku, kdy ohrozil životní prostředí v lesích, neboť dopustil vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických vlivů spočívajících v poškození lesních pozemků. V prvním rozhodnutí také žalovaný výslovně uvedl (s ohledem prokázání škodlivých důsledků jednání žalobce), že ČIŽP v rozporu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu nezjistila všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobce, aby v druhém rozhodnutí lapidárně uzavřel, že ČIŽP zjistila skutkový stav v souladu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Zároveň v prvním rozhodnutí žalovaný vytkl ČIŽP, že neměla pro vyslovení výroku prvního rozhodnutí

dostatek zákonných argumentů (včetně zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a dalších zásad správního trestání), aby v druhém rozhodnutí vyřkl, že rozhodnutí ČIŽP je správné a zákonné a správní řízení nevykazuje žádné vady. Bez povšimnutí pak žalovaný v nyní napadeném rozhodnutí ponechal, že v prvním rozhodnutí vytkl ČIŽP, že nevyužila svých pravomocí k nápravě ve smyslu § 3 odst. 4 zákona o ČIŽP, což dle žalovaného vyvolávalo pochybnosti o reálné škodlivosti zjištěného stavu přibližovací sítě.

Soud nepopírá, že závěry žalovaného při druhém projednání věci mohou být odlišné od prvního projednání, neboť jestliže v rámci nového řízení před správním orgánem I. stupně dojde k nápravě veškerých vytýkaných vad, avšak skutkové i právní závěry zůstanou totožné, tak žalovaný může následně přisvědčit správnosti těchto závěrů. Uvedené by však předpokládalo výraznou procesní aktivitu správního orgánu I. stupně směřující k odstranění veškerých vytýkaných pochybení, což v dané situaci nenastalo. Zde soud zdůrazňuje, že ze správního spisu vyplývá, že po prvním zrušujícím rozhodnutí žalovaného ČIŽP nikterak z vlastní iniciativy spisový materiál nedoplnila, pouze vyzvala žalobce k možnému předložení dalších důkazů, přičemž žalobce předložil další dokumenty na podporu svých tvrzení. Takový postup však nekoresponduje s vyřčenými závěry žalovaného v prvním rozhodnutí, neboť ten opakovaně ČIŽP vytkl nedostatečně zjištěný skutkový stav věci a vyzval ČIŽP k pečlivému prokázání vyřčených skutkových závěrů, včetně doplnění dalších podkladů ve smyslu § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Platí přitom, že při neúplnosti dokazování odvolací správní orgán uvede, které důkazy by měl nalézací správní úřad provést, popř. které skutečnosti by měl objasnit, a tímto právním názorem je správní orgán I. stupně vázán (viz § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu) a musí jej zohlednit, neboť jej vede závazně k tomu, aby neopakoval předchozí nedostatky. Ostatně také proto je odvolací správní orgán v odůvodnění povinen přezkoumatelným a pochopitelným způsobem vyložit, proč ke zrušení a vrácení věci došlo (a proč tudíž nebylo namíste využít jiný „méně invazivní způsob“), jakož i poskytnout návod „jak dál“. A uvedené žalovaný v prvním rozhodnutí učinil, avšak ČIŽP se jeho výzvami k důkladnějšímu prokázání skutkového stavu věci neřídila, neboť správní spis nedoplnila a setrvala na dříve vyřčených závěrech. Uvedené ale žalovaný v druhém, nyní napadeném rozhodnutí nijak nereflektoval.

Za této situace tedy lze přisvědčit žalobci, že pro něj bylo druhé rozhodnutí ČIŽP a především druhé rozhodnutí žalovaného překvapivé, neboť nekorespondovalo se závěry obsaženými v prvním rozhodnutí žalovaného. Tomu ostatně také odpovídala žalobcova argumentace v odvolání proti druhému rozhodnutí ČIŽP, v němž opakovaně a výslovně upozorňoval na skutečnost, že se ČIŽP neřídila dřívějším názorem žalovaného vysloveným v jeho prvním rozhodnutí. Žalovaný však v nyní napadeném rozhodnutí na tyto argumenty žalobce nikterak nereagoval a nijak s nimi nevypořádal, přestože s ohledem na celkový průběh správního řízení tyto námitky mohly být relevantními. Soud připomíná, že aby odůvodnění rozhodnutí správního orgánu dostalo požadavků na něho kladeným, musí v něm být uvedeno, v čem konkrétně správní orgán shledává nesprávnost argumentace účastníka řízení. Tento závazek sice nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka, avšak je nezbytné, aby vůči nim správní orgán postavil vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 130). V uvedeném smyslu žalovaný nepostupoval, neboť odůvodnění napadeného rozhodnutí je poměrně strohé a především nikterak nereaguje na konkrétní námitky žalobce, ani se nevypořádává s tím, zda

ČIŽP při druhém projednání věci řádně danou věc posoudila v intencích prvního rozhodnutí žalovaného.

Soud uznává, že za určitých mimořádných okolností by se správní orgán I. stupně mohl od rozhodnutí odvolacího orgánu odchýlit, avšak takto by musel důkladně vyložit, z jakého důvodu tak činí, přičemž při odvolání účastníka řízení by bylo povinností odvolacího orgánu se vypořádat s tím, proč již netrvá na dříve vyřčených závěrech. V nyní posuzované věci sice správní orgán I. stupně svoji argumentaci v rámci druhého rozhodnutí pojal zevrubně a zdůvodnil, z jakého důvodu shledal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu (včetně například odpovědnosti žalobce či zhodnocení skutečnosti, proč následná sanace nemůže na delikt ní odpovědnosti žalobce nic změnit), avšak žalovaný již nikterak v napadeném rozhodnutí nezdůvodnil, z jakého důvodu již na danou věc nahlíží odlišně oproti svému prvnímu rozhodnutí či z jakého důvodu již považuje skutková zjištění za dostatečná. A to i přesto, že žalobce v odvolání výslovně brojil proti postupu ČIŽP při druhém projednání věci. A také bez ohledu na skutečnost, že žalovaný své druhé rozhodnutí vystavěl na významně odlišných skutkových a právních závěrech (především stran naplnění objektivní stránky daného správního deliktu, včetně hodnocení škodlivého následku či posouzení věci k datu 15. 5. 2013 a nikoli k okamžiku ukončení lesnických prací).

Soud také uznává, že na správní řízení lze nahlížet jako na jeden celek, takže soudní praxe dovodila, že odvolací správní orgán není povinen znovu opakovat závěry vyřčené v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, nýbrž na ně může v rámci svého rozhodnutí pouze odkázat. Takový odkaz však v nyní posuzované věci nelze považovat za dostatečný, neboť za situace, kdy žalobce obsáhle namítal nedodržení dříve vyřčených závěrů odvolacího správního orgánu, bylo povinností žalovaného zhodnotit postup ČIŽP při novém projednání věci a vyložit, z jakého důvodu jej považuje za souladný či rozporný s jeho dříve vyslovenými názory. Jakkoli totiž má žalovaný pravdu, že v době jeho rozhodování zde bylo pouze jedno rozhodnutí ČIŽP, nelze odhlédnout od skutečnosti, že on sám, jako odvolací správní orgán, již v dané věci jednou rozhodoval a vyslovil závazné právní názory, které však následně nebyly ČIŽP ctěny. Tento fakt je natolik zásadní, že nemohl být v odvodnění napadeného rozhodnutí vstříc dotčené argumentaci žalobce pominut. A neobstojí ani argumentace žalovaného ve vyjádření k nyní projednávané žalobě, neboť ta se pohybuje ve významně obecné rovině, aniž by reagovala na konkrétní námitky žalobce a okolnosti projednávané věci.

Pro úplnost pak soud dodává, že v druhém rozhodnutí žalovaného absentuje také argumentace reagující na konkrétní odvolací námitky žalobce, a to například ve vztahu k provedení dokazování bez nařízení ústního jednání, naplnění jednotlivých stránek dotčeného správního deliktu či nepřiměřené výše pokuty. Takto celkově lze druhé rozhodnutí žalovaného hodnotit jako výrazně abstraktní a nezohledňující konkrétní okolnosti dotčeného případu. Takto například k nepřiměřené výši pokuty soud uvádí, že neobstojí žalovaného obecná argumentace, která by ve své podstatě byla využitelná v každém obdobném správním řízení, neboť neobsahuje jakékoli vztahování k dotčenému případu a jeho specifikům, ačkoli žalobce v odvolání proti rozhodnutí ČIŽP uváděl konkrétní důvody, pro něž považuje uloženou výši pokuty za nepřiměřenou. A navíc pokud žalobce přímo v odvolání uváděl, že již rozhodnutí ČIŽP je v části týkající výše pokuty nedostatečně odůvodněné a nepřezkoumatelné, tak z hlediska zákonných parametrů kladených na odůvodnění rozhodnutí odvolacího správního orgánu stěží postačí obecné konstatování, že výše uložené pokuty dodržuje hlediska daná zákonem a reflektuje okolnosti daného případu, jak uvedl žalovaný.

Okrajem pak soud musí přisvědčit žalobci, že i z hlediska struktury je napadené rozhodnutí žalovaného nepřehledné, neboť čtenář stěží pozná, v jaké části jsou obsaženy názory žalovaného, a kde jsou pouze reprodukována dřívější rozhodnutí ČIŽP. Takto by se nabízelo, že argumentace žalovaného se nachází až pod nadpisem „*právní názor odvolacího orgánu*.“, avšak z rozhodnutí se podává, že již v rámci rekapitulace odvoláním napadeného rozhodnutí ČIŽP žalovaný toto rozhodnutí hodnotí a případně k nim připojuje krátký komentář. Ani v tomto souhrnu se však žalovaný dostatečně nevypořádává s žalobcovou argumentací, takže nadále je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

S ohledem na výše vyřčené tedy soud shledal, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Za této situace se pak soud nemůže blíže vyjádřit k samotnému meritu věci, neboť ten bude předmětem nového řízení před žalovaným.

VI. Závěr

Žalobce se svými námitkami úspěš; městský soud proto zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 písm. a) s. ř. s. a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Za této situace soud nenařizoval ústní jednání, ačkoli na něm žalobce trval, neboť při postupu dle § 76 s. ř. s. může soud zrušit napadené rozhodnutí i bez jednání.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalobce. Žalobce byl v této věci zastoupen advokátem a má tedy právo na náhradu nákladů řízení za toto zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Jeho náklady řízení tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady za zastoupení za 3 úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí věci, sepsání žaloby a sepsání repliky k vyjádření žalovaného) a 3 režijní paušály po 300 Kč, celkem tedy 10 200 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Dále byla jako součást odměny zástupce žalobce přiznána 21% daň z přidané hodnoty z celkové odměny za právní zastoupení v částce 2 142 Kč podle vyhlášky č. 110/2004 Sb. a zákona č. 237/2004 Sb., neboť zástupce žalobce je podle předloženého osvědčení plátcem DPH. Celková výše přiznaných nákladů tak činí 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. 5. 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: L. H.